

det mener jeg hører nærmest hjemme i Udvalget —, men om det er rigtigt, som det nu foreslaas, at nedlægge B-Skolen, staar for mig som noget, man i hvert Fald maa overveje nøje. Om der kunde være noget i dette, som er kommet frem fra anden Side, at foretage en Deling i en vestlig og en østlig Afdeling, synes jeg ogsaa, man maa overveje. Jeg kan ikke give den ærede Ordfører for Venstre Ret i, at det kun er de jyske Mødre, der har noget at sige i dette Forhold; jeg kunde tænke mig, at de jyske Fædre ogsaa kunde have et Ord at sige her, og jeg kunde tænke mig, at Mødrene maaske nærmest lod Følelsen raade, men at Fædrene kunde tage en lille Smule af Forstanden med. (*Ellinger*: Det kan Mødrene ogsaa). Ogsaa Mødrene, ja vel. Jeg mener i det hele taget, her er mange Forhold, som bør tages under Overvejelse.

Jeg vil gerne slutte mig til en Del af det, der blev sagt af den ærede Ordfører for Venstre. Naar man lige læser Forslaget igennem, synes det jo, som om her er mange Raad, her er to Overlærere, og der er et vidtgaende Tilsyn, og det hele drejer sig alligevel kun om ganske faa Børn, maa vi dog indrømme. Om man nu kan gaa til en Deling af Børnene, efter at man har haft dem i 1 eller i 2 Aar, er ogsaa et af de Spørgsmaal, jeg gerne vil have nøjere overvejet i et Udvalg; thi hvis det er saadan for normale Børns Vedkommende, at de udvikler sig meget forskelligt, nogle er tidligere udviklet, andre senere, tror jeg, det gælder i endnu langt højere Grad for døvstumme Børn.

Jeg hilser med Glæde den højtærede Socialministers Udtalelse ved Behandlingen af det forrige Lovforslag om hans Stilling til den private Undervisning. Han giver det samme Udtryk i dette Lovforslag, hvad jeg helt ud synes er godt, idet der i § 14 aabnes Plejeforældre, som tager sig af at undervise deres Børn, Mulighed for at faa Tilskud fra Staten, ligesom private Skoler baade efter Forslaget og efter den højtærede Ministers Udtalelser vil blive godt stillet. Det hilser jeg alt sammen med Glæde.

Med disse Bemærkninger skal jeg erklære, at vi fra vor Side vil behandle Lovforslaget med Velvillie.

Veistrup: Jeg vil tro, at de ca. 2 000 døvstumme Mennesker, der findes her i Landet, er yderst tilfredse med, at vi gennem en Aarrække har haft en organiseret Døvstummeundervisning, thi der er ingen Tvivl om, at de derigennem er opdraget og

udviklet til at blive nyttige Samfundsborgere, hvad de ganske sikkert i modsat Fald ikke vilde have været. Det er rigtigt nok, som den ærede Ordfører for Venstre sagde, at det er ikke nogen stor Procent, der har den Mangel, at de ikke er i Stand til at bruge Hørelsen. Det drejer sig vel om ca. 0,6 pro mille af Befolkningen; det ærede Medlem nævnte Tallet 300, men det er ca. 350, idet der er 36 Børn anbragt i private Anstalter eller Skoler. Vi har her Undervisningspligten, som vi talte om for et Øjeblik siden, etableret for lang Tid siden, og jeg tror, som sagt, at det har virket i høj Grad gavnligt. Undervisningen foregik oprindeligt ved Hjælp af Tegn- og Haandalfabetet, medens man senere — saa vidt jeg ved, var det ikke i 1880, men i 1850, man begyndte — gik over til at praktisere Talemotoden. Der indskrives nu omkring 40 Personer aarlig i vore Læreanstalter. Omkostningerne ved denne Skole er store; det samme gælder for Blindeinstitutterne. Det fremgaar af Statsregnskaberne, at medens de før Krigen regnedes til omkring 750 Kr. pr. Elev paa Skolerne, var de i 1922 3 371 Kr. pr. Barn. Dette er jo et meget stort Beløb, og ingen kan undres over, at der har været en Sparekommission, som har eftersat disse Forhold for at se, om der ikke var Mulighed for at faa Beløbet noget ned. Selv om Kommunen eller Forsørgeren har betalt de 600 Kr., har det alligevel kostet Staten omkring 2 800 Kr. for hvert Barn, der er anbragt paa disse Anstalter. Meningen med den Undervisning, der her praktiseres, er den simple at gøre disse Mennesker, hvem Ulykken har ramt gennem Døvhed, og hvem Talens Brug derfor er nægtet, til nyttige Samfundsborgere, og det forekommer mig, at dette maa paakalde alle retsindige og rettænkende Menneskers Bistand. Det er jo ikke Meningen, at de skal oplæres til Videnskabsmænd eller -kvinder, Meningen er den simple at give dem saa megen Teori under den ene eller den anden Form, at de er i Stand til at meddele sig til deres Medmennesker; men først og sidst dette at lære dem det praktiske Livs A B C. Saa vidt jeg forstaar Undervisningen paa disse Anstalter, er det det, Undervisningen særlig gaar ud paa. Selvfølgelig skal Børnene først og fremmest have Kendskab til Modersmaalet, det danske Sprog, dernæst søger man at lære dem det praktiske Livs A B C. Men det siger sig selv, at det Materiale, her arbejdes med, er af den Beskaffenhed, at Skolen nødvendigvis maa blive dyr. Naar Meddelelsesmiddelet Talens Brug mangler, maa i hvert Fald i Begyndelsen Undervisningen have en vis